

۲۹ آبان ۹۵ و در آستانه اربعین حسینی بود که خبر درگذشت حاج حسن شایانفر گنجینه اسرار انقلاب و سردار گمنام عرصه جنگ نرم، همه ما را غزادر کرد. به مناسب سالگرد رحلت این مجاهد فرهیخته و فرزانه، مروری می‌نماییم بر زندگینامه و خدمات انقلابی‌اش.

حاج حسن شایانفر متولد ۱۳۲۵ در تهران است. قبل از انقلاب در انتشارات کانون نشر و پژوهش‌های اسلامی فعالیت داشت که مرکز فعالیت‌های سیاسی‌اش هم بود. ***

مجمع هنرمندان و نویسندگان مسلمان

اوایل دهه ۷۰، برخی چهره‌های فرهنگی از جمله حسین شریعتمداری، شهید آوینی، مجید مجیدی، سید مهدی شجاعی، مهدی نمبری، بهزاد بهزادپور، قادری، جینی‌فروشان، خانم نقفی، سلیمی‌نمین و… در تشکیلاتی با عنوان «مجمع هنرمندان و نویسندگان مسلمان» به صورت هنگی نشستنی داشتند و مرحوم شایانفر به جمع یاد شده منشأ خدمات بسیاری بود. حضرت آقا برای تشکیل جلسات این جمع محلی را اختصاص دادند.

چگونه شایانفر گنجینه اسرار انقلاب شد؟

قاسم تبریزی، پژوهشگر تاریخ معاصر و همکار قدیمی مرحوم شایانفر، دلیل اشراف اطلاعاتی اعلاى گنجینه اسرار انقلاب را چنین می‌داند: «در سیاه ما یک بخش اسناد داشتیم که مرکز آن در پایگاه خلیج در خیابان پاسداران بود. آقای شایانفر در دوره حضور در سیاه فرصت خوبی پیدا کرد که اسناد ساواک درباره احزاب، گروه‌ها و شخصیت‌ها و جریانات را بخواند و علاوه بر اجرایی که می‌کرد، سندوق‌های نیز کردند.

در دفتر سیاسی سیاه، یک بخش تحلیل اوضاع سیاسی، نقشه‌های آمریکا و توطئه‌های حزب دموکرات، چریک‌های فدایی، سازمان پیکار، حزب رنجبران و اوضاع کردستان وجود داشت. یک بخش هم اخبار سزى و خیلی مجرمانه از اکتاف کشور برای دفتر سیاسی می‌آمد. مثلاً پشت پرده مجاهدین خلق، حزب توده و جبهه ملی چه توطئه‌هایی را شروع کرده بودند که این موضوع از اواخر ۱۳۶۸ بود. در این دوره هم ایشان توانست آگاهی‌های خوبی پیدا کند.»

خدمات شگفت‌انگیز در سنگر کیهان

بار دیرینه و همیشگی حاج حسین شریعتمداری، در دهه ۷۰ وارد سنگر کیهان شد.

حسین شریعتمداری ماجرای ورود و خدمات شگفت این بار یار دقیق در کیهان را در یادداشتی چنین شرح می‌دهد:

«وقتی در دی ماه سال ۱۳۷۲ با حکم رهبر معظم انقلاب به کیهان آمدم، از مرحوم شایانفر برای همکاری دعوت کردم و ایشان مسئولیت مشاور فرهنگی و مدیریت دفتر پژوهش‌های مؤسسه را بر عهده گرفت و قرار شد در دو جهت سبلی و ایجلی کار شود. یعنی مقابله با جریاناتی که در پوشش تاریخ‌نگاری و یا به بهانه خاطره گوئی به تحریف تاریخ و معرفی یازدهگانه ارزش‌های اسلامی و انقلابی مشغول بودند و از دیگر سو، ارائه مستند برخی از واقعیت‌ها که می‌توانست برای نسل حاضر و نسل‌های بعدی راهگشا باشد مجموعه ۶۰ جلدی کتاب‌های «نیمه پنهان» حاصل تلاش بی‌وقفه مرحوم شایان‌فر در این عرصه است که برخی از آنها تاکنون بارها تجدید چاپ شده و یکی از معتبرترین منابع مورد مراجعه پژوهشگران است. فعالیت و تلاش مرحوم شایانفر منحصر به عرصه فرهنگی و سیاسی نبود. حمایت از گروهان و مقابله و مقاصد اقتصادی و سواستقادی رانت‌خواران از جمله دغدغه‌های همیشگی ایشان بود.»

تنظیم و تدوین اطلاعات ناب کیهان

حاج حسین شریعتمداری می‌افزاید:

«همین جا اشاره به این نکته ضروری است که بارها شماری از مسئولان و یا افراد کنجکاو پرسیده‌اند که اطلاعات ناب کیهان چگونه به دست می‌آید و آیا کیهان با مراکز اطلاعاتی در ارتباط است؟

پاسخ اینجانب همیشه آن بوده و هست که نیروهای حزب‌الله و یا بهر کباب انقلاب همه‌جا حضور دارند و هر گاه از وقوع یک رخداد و یا اتخاذ یک تصمیم نابه‌جا برای اسلام و انقلاب احساس خطر می‌کنند، اطلاعات خود را در اختیار کیهان می‌گذارند. ما این اطلاعات به‌دست آمده را ارزیابی می‌کنیم و بعد از اطمینان از صحت آن، به یکی از دو روشی که اشاره خواهم کرد، عمل می‌کنیم. برخی از آن اطلاعات را برای مراجع ذریبط و یا مسئولان فلان سازمان یا وزارتخانه می‌فرستیم و در انتظار به‌خورد آن می‌نشینیم. از این روی باید گفت که کیهان نه فقط با مراکز اطلاعاتی ارتباطی ندارد، بلکه این مراکز برخی از اطلاعات خود را نیز از کیهان می‌گیرند. اما روش دیگر هنگامی است که رسانه‌ای کردن موضوع را ضروری می‌دانیم… که به‌مانند.

مرحوم شایانفر، یکی از برادرانی بود که با توجه به‌اشراف اطلاعاتی فراوان، در تنظیم و تدوین اطلاعات به‌دست آمده نقش پر جسته‌ای داشت.»

جلوگیری از قتییع چند صد میلیاردی بیت‌المال

شریعتمداری در ادامه یک نمونه از غنای اطلاعاتی کیهان و تأثیر حیرت‌انگیز آن را با عنایت به نقش محوری شایانفر در این ماجرا، بازگو می‌نماید:

«چند سال قبل با خبر شدیم که یکی از عوامل رژیم طاغوت به دنبال بازپس‌گیری اموال مصادره‌شده است که در دوران منحوس پهلوی با زد و بند و غارت به‌دست آورده بود. اطلاعات و اسنادی که به دستمان رسیده بود را در اختیار مرحوم شایان‌فر قرار دادیم و بعد از تدوین آن طی گزارشی در کیهان به ماجرا پرداختیم. اموال مورد نظر صدها میلیارد تومان ارزش داشت ۱۵- سال قبل -آیت‌الله شاهرودی رئیس‌وقت قوه قضاییه از اینجانب خواست که برای بررسی موضوع به ملاقات ایشان بروم که همراه آقای شایانفر نزد وی رفتیم. آیت‌الله شاهرودی بعد از شرح ماجرا تأکید کرد که این ماجرا

نمی‌تواند صحت داشته باشد و توضیح دادند که بازگشت این اموال فقط با امضای من امکان‌پذیر است که چنین

اتفاقی رخ ندهد. اسات. نامه امضا شده ایشان را در میان اسناد دیده بودم. به شایانفر نگاه کردم، یعنی نامه چه شد؟ و مرحوم شایانفر لبخندی زد و نامه را به دستم داد. آقای شاهرودی از وجود امضای خود یاد نامه به شدت تعجب کرد… و خوشبختانه با برخورد قاطع ایشان پرواز چند صد میلیارد تومان از کیسه بیت‌المال ناکام ماند.»

نام آور گمنام

همچنین حسین شریعتمداری در گفت‌وگویی با رسانه‌ها در مورد عظمت شخصیت و بی‌نظیر بودن این نام آور گمنام خاطرنشان نمود: حاج حسن شایانفر ما، نام‌آوری گمنام بود. او مصداق مردانی بود که خدای مهربان آنان را با صفت «چال» لا تلهیم تجاره و لا بیع عن ذکرالله، ستوده است… سینه مرحوم حاج حسن ما گنجینه اسرار بود و گشتی‌های ناشنیده‌ای داشت که در هنگامه تهاجم فرهنگی و جنگ نرم سه را از ناسره جدا می‌کرد. با جرأت این گویم که در‌اشراف و احاطه به عرصه فرهنگی کشور و شناخت عناصر فعال در این عرصه نه فقط کم‌نظیر که بی‌نظیر بود و همتایی نداشت. حاج حسن دانسته‌هایش را فقط هنگامی بیرون می‌ریخت که یکی از ارزش‌های انقلاب را مورد هجوم می‌دید و یا تاریخ فرهنگی و سیاسی را در خطر تحریف احساس می‌کرد. به عنوان مثال وقتی سلطنت‌طلب‌ها به پنهان تاریخ‌نگاری در بی نظیر رژیم خوئریز و غارتگر پهلوی بر آمده بودند، چند جلد از کتاب‌های نیمه پنهان را به افشای مستند جنایات پهلوی اختصاص داد و یا افشای چهره منحوس فراموس‌ها، حزب صهیونیستی بهائیت و هویت واقعیت مستمند و پشت پرده دیگر جریاناتی که در مقابل اسلام و انقلاب ایستاده بودند… شاید این نکته نیز گفتنی باشد حاج حسن ما در حالی که شرایط جسمانی‌اش نشان از بهبودی ایشان داشت، از رفتن خود خبر داد و در مقابل حیرت ما به اربعین حسینی علیه‌السلام نیز اشاره کرد!

ابراهیم حاجی محمدزاده در مورد تلاش‌های گسترده و طاقت‌فرسای شایانفر برای انتشار این کتاب‌ها خاطرنشان می‌نماید: شایانفر تخت بیماری خود را در ده سال اخیر عمرش به اتاق کارش در مؤسسه کیهان منتقل کرده بود و به همین دلیل بنده از نزدیک شاهد دردها، رنج‌ها و سسختی‌های بیماری او بوده؛ اما شایانفر با وجود این موضوع، تلاش بسیار زیادی در انتشار شصت جلد کتاب نیمه پنهان و افشای هویت منافقانه کسانی که ادعایشان با واقعیت‌شان تطبیق ندارد، داشت. در این مجموعه کتاب‌ها، موارد زیر بصورت مستند و عمیق ارائه گردیده است: - جریان‌شناسی سیاسی و نقد ایدئولوژیک گروه‌های سیاسی معاصر و خاستگاه‌های فکری‌شان - بازخوانی و معرفی پیشینه اشخاص و جریان‌های ضدفرهنگی - افشای ماهیت واقعی پرده‌نشینان و دستان پنهان و پیدای افراد پشت‌پرده جریان‌های معاند با انقلاب اسلامی - شناخت حلقه‌های پنهان جریان‌های انحرافی سیاسی و فرهنگی و…

به‌عنوان نمونه، محتوای چند جلد از این کتاب‌ها را بررسی می‌نماییم.

کتاب «ارث سerry روشنفکران»، جلد چهل و پنجم از سerry کتاب‌های نیمه پنهان است. این کتاب ضمن بازخوانی سیاست‌های سرمایه‌داری در دولت‌های سازندگی و اصلاحات، به نیمه پنهان زندگی و حرفه عوامل سرویس‌های جاسوسی غرب در حوزه علوم

یادبود مرحوم حاج حسن شایانفر

حاج حسن شایانفر یک نام‌آور گمنام بود و بسیار ساده می‌زیست وی با بیان اینکه نقش برجسته شایانفر همان دیدگاه‌هایی است که مقام معظم رهبری از آن به عنوان جهاد کبیر یاد می‌کنند، افزود: مرحوم شایانفر همواره در راستای منویات رهبر معظم انقلاب اسلامی در صدد تبیین و روشنگری بود. مدیر مسئول روزنامه کیهان، تصریح کرد: مرحوم شایانفر ارادت بی‌حد و وصف ناشدنی به حضرت امام(ره) و مقام معظم رهبری داشت و از صراط‌مستقیم انقلاب پا را فراتر نگذاشت.

ابراهیم حاجی محمدزاده مؤسس و اولین معاون سیاسی سیاه گفت: شایانفر یکی از صادق‌ترین انسان‌هایی بود که به خط امام، ولایت فقیه، حزب‌الله و بازرخوانی و معرفی پیشینه اشخاص و جریان‌های سیاسی معاصر و خاستگاه‌های فکری‌شان - بازخوانی و معرفی پیشینه اشخاص و جریان‌های ضدفرهنگی - افشای ماهیت واقعی پرده‌نشینان و دستان پنهان و پیدای افراد پشت‌پرده جریان‌های معاند با انقلاب اسلامی

- شناخت حلقه‌های پنهان جریان‌های انحرافی سیاسی و فرهنگی و… به‌عنوان نمونه، محتوای چند جلد از این کتاب‌ها را بررسی می‌نماییم.

کتاب «ارث سerry روشنفکران»، جلد چهل و پنجم از سerry کتاب‌های نیمه پنهان است. این کتاب ضمن بازخوانی سیاست‌های سرمایه‌داری در دولت‌های سازندگی و اصلاحات، به نیمه پنهان زندگی و حرفه عوامل سرویس‌های جاسوسی غرب در حوزه علوم

و آینده انقلاب اسلامی، ایمان و اعتقاد کامل داشت… شایانفر همواره دفاع جانانه‌ای از اسام خمینی و مقام معظم رهبری داشت و معتقد بود که آینده روشنی برای انقلاب اسلامی متصور است… شایانفر مقابل رهبری و امام امت خضوع کامل داشت و تلاش خاص و بی‌بانه‌روزی را برای تبیین رهنمودهای امام و رهبری انجام می‌داد.

سجاد شایانفر فرزند مرحوم شایانفر هم درباره ویژگی‌های اخلاقی پدرش گفت: او‌اهل تعامل با هر تفکر، منش، رفتار و بینش سیاسی بود اما از طرفی به خاطر اعتقادات راسخی که به امام(ره) و مقام معظم رهبری داشت از مواضع صریح خود کوتاه نمی‌آمد و روی آنها پافشاری می‌کرد.

سخنان حاج حسن شایانفر

حُسن ختام این مقاله، سخنان ارزشمند خود حاج حسن شایانفر است. اسفند ماه ۱۳۹۴ خبرنگاران خبرگزاری فارس، مهمان حاج حسن در ساختمان کیهان بودند و مدیر دفتر پژوهش‌های کیهان علی‌رغم کسالتی که داشت با روی بساز با آنها صحبت کرد و اولین و آخرین مصاحبه خود را با رسانه‌ها انجام داد.

این مصاحبه مفصل و طولانی و مستند، روایت دقیق و موسکافانه شایانفر از تهاجم فرهنگی و استحاله و نفوذ است. مصاحبه‌ای که افشاکری بی‌نظیری است همراه با ذکر اسامی، جریانات و مصادیق مختلف از جریان نفوذ

در برهمه‌های مختلف قبل و بعد از انقلاب. به علاقه‌مندان توصیه می‌شود متن کامل مصاحبه را در فضای مجازی مطالعه نمایند.

ما گزیده بسیار کوتاهی از آن را نقل می‌نماییم.

اهمیت بحث «نفوذ»
حاج حسن شایانفر در مورد اهمیت بحث «نفوذ» که مقام معظم رهبری مدت‌هاست بر آن تأکید می‌نماید و عملکرد مؤسسه کیهان در مبارزه با نفوذ بر اساس دیدگاه‌های رهبری، گفت: «با نگاهی به گذشته و توجه به مصادیق و نمونه‌های نفوذ- به خصوص نفوذ امنیتی و سازماندهی‌شده- متوجه این واقعیت می‌شویم که نفوذ یک شبه صورت ۱۶ سال سرعت بیشتری بیابد و ریشه بدواند… من متعقد در همان دوره آقای احمدی‌نژاد هم خطاهای فاحشی به ویژه پس از فعل و انفعالاتی در سال‌های پایانی صدارتش که در حوزه مدیریتی آقای مشایی اتفاق افتاد، جریانی بالا آمد که اشتباهات دولت قبل (اصلاحات) را تکرار کرد و دودش هم به چشم خودش رفت.»

شعار عبور از روحانی را هم خواهیم شنید
شایانفر در یک پیش‌بینی شگفت در اوایل دولت روحانی ابراز داشت:

«حرف این است که ضعف مدیریت و عدم یایمردی و ایستادگی در پایه و اصول انقلاب در عمل سبب احیای جریان و فرهنگ غربی و شبیه روشنفکری و میدان‌داری آنان شد و باعث شد ماجراها به ناکجا آباد ختم شود و قربانیانشان هم خودشان باشند. به طور مثال شما ببینید در انتهای دوره ریاست‌جمهوری آقای‌هاشمی، وی با چه همه‌ای از سوی جریان مدعی اصلاحات رویورود شد؟ تعبیر عالیجناب سرخوش و… در رسانه‌های آن زمان موجود است. خاتمی با چه شکاری از سوی حامیان خود رویورود شد؟ آنها شعار «عبور از خاتمی» را سر دادند و به نظر می‌رسد شعار «عبور از روحانی» را نیز از زبان همین جریان‌ها و طرفداران لعلی‌اش خواهید شنید. چرا که این جریان به این افراد به مثابه پلی نگاه می‌کند که تسهیل‌کننده گذار از مرحله‌ای به مرحله دیگر است.»

و ما دیدیم که چگونه این پیش‌بینی دقیق و زیرکانه چند سال بعد به واقعیت پیوست.

هر جا به اصول انقلاب پایبند بودیم نتیجه گرفتیم

حاج حسن شایانفر، پایبندی به اصول انقلاب را علاج دفع نفوذ می‌داند. «همواره غرب در ایران با هدف براندازی بین بد و بدتر به حمایت از بد می‌پرداخت. بحث اصلی این است اینجاست که ما اصول و محکمات انقلاب اسلامی را بی‌گرتیم و ایستادگی کردیم، نتیجه گرفتیم… این نفوذی که امروز می‌بینیم، همان‌طور که عرض کردم یک شبه کینه اتفاق نیفتاده است، در گذر زمان به ویژه پس از سال‌های دفاع مقدس اتفاق افتاده. به مرحله‌ای رسیده که خواب را از چشم فرزانة انقلاب ربوده. امیدواریم مسئولین به خود بیایند و در مقابله با جریان نفوذ، آن را مهار کنند…

ما باید بیدار بشویم و نگذاریم جریان انقلاب به حاشیه رود. عبور عادی عسورایی که مقام معظم رهبری به آن اشاره می‌کند برای من نیست. رهبری هشدار دادند که انقلاب اسلامی دچار نفوذ و استحاله‌ای که همه انقلاب‌ها دچار آن شدند، نشود… الحمدلله به واسطه دین‌داری و حضور مؤمنانه مردم در صحنه که در هیچ انقلابی به این ابعاد نبوده و نیست، این خطر تا حدودی مهار می‌شود.»

ما باید بیدار بشویم و نگذاریم جریان انقلاب به حاشیه رود. عبور عادی عسورایی که مقام معظم رهبری به آن اشاره می‌کند برای من نیست. رهبری هشدار دادند که انقلاب اسلامی دچار نفوذ و استحاله‌ای که همه انقلاب‌ها دچار آن شدند، نشود… الحمدلله به واسطه دین‌داری و حضور مؤمنانه مردم در صحنه که در هیچ انقلابی به این ابعاد نبوده و نیست، این خطر تا حدودی مهار می‌شود.»

قرآنی و اهل‌بیتی بودن
قرآنی و اهل‌بیتی بودن حاج ابراهیم مشهور است. سردار دل‌های ما همیشه با نیت می‌گوید: ایشان دارای کارنامه روشن، جهت‌گیری مبناپی و از لحاظ مبانی اعتقادی و سیاسی کاملاً مستحکم بودند. بر قرآن و نهج‌البلاغه کاملاً مسلط بود و متأثر از آموزه‌های قرآنی و مثنی امیرالمومنین علی‌بن‌ابیطالب و اهل‌بیت(ع) خود را تنظیم کرد بود.

مريد ودلباخته امام خمینی
ابراهیم حاجی محمدزاده به تمام معنا مريد و دلباخته امام خمینی بود و رابطه ویژه‌ای با همان داشت و مکرر خدمت حضرت امام میرسید و گزارش‌های پرافتخار و غرور‌انگیز فعالیت‌های معاونت سیاسی را خدمت رهبر و مقتدایش ارائه می‌نمود.

حاج ابراهیم پژوهشگر اندیشه‌های امام خمینی بود و مطالعه بسیار عمیقی روی اندیشه‌های امام در زمینه‌های مختلف داشت.

تکیه فراوان به صحیفه نور
یکی از ویژگی‌های بارز حاجی عشق و ارادت بی‌پایان به ابعاد شخصیتی و فکری و عملکردی امام خمینی و تکیه فراوانش به کتاب صحیفه نور بود و همیشه صحیفه نور را ملاک و معیار شناختش قرار می‌داد.

صحیفه نور، مجموعه بیست و دو جلدی شامل کلیه بیانات شفاهی و کتبی امام خمینی است. این مجموعه پس از رحلت بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی، ابتدا با عنوان «صحیفه نور» و بعدها با عنوان «صحیفه امام» منتشر گردید. حسین شریعتمداری با تأکید بر عشق و علاقه مرحوم حاجی محمدزاده به حضرت امام‌خمینی بیان کرد: او از جمله کسانی بود که خیلی شریفانه حضرت امام رضوان‌الله تعالی علیه بود. شریعتمداری با اظهار به اینکه از ویژگی‌های مرحوم حاجی‌محمدزاده ولایت‌پذیری او بود، گفت: او اولاً چه در زمان حضرت امام(ره) و بعد از حضرت امام(ره) عقبه حرکتشان مستقیماً به سمت ولایت بود و کم‌ترین خدشه‌ای را به این مسیر نیت‌مندانه می‌داد. در سردار حاجی‌محمدزاده به عنوان صحیفه متحرک نام برد و اظهار کرد: یکی از ویژگی‌های برجسته او این بود که روی صحیفه امام(ره) کار می‌کرد. در حقیقت ما به آقای حاجی‌محمدزاده «صحیفه متحرک» می‌گفتیم. او به‌خاطر مطالعه زیادی که داشت اشراف زیادی بر محتوای صحیفه داشت.

ک. پ